

met groene Gout-Kleur. kan werden verregt.

Komt uw iet voor dat gy meend verguldt te zyn, veilt dat (aan een hoekje) wat sterk af, dan zal 't de streek wel openbaaren, anders is 't geen gebruyk en ook onnodig aan Goud dat men Toetsen wil, veel te veilen.

Men vind ook bedriegers, die fyn Goude plaatjes over Lood en andere Species weeten te trecken, en daar Ringen, Knopen of gemunte Penningen van te maaken, welk bedrog met Toetsen niet is te ontdekken, maar zulke gedachten van iets hebbende; moet men dat werck stucken snyden, en van binnen visiteeren; Ik heb myn Vader zelfs zien Koopen zodanige Knoopen, die van binnen met Lood-wit waaren gevuldt.

Van de Toets Steen.

Belangende de Toets-Steenen, zo houde ik de zwarte voor de beste, (alhoewel der ook uit den rooden werden gevonden,) zy moeten wel gladt gesleepen en gepoleist zyn, niet al te Glashardt-houde ik bequaamst tot Zilver Toetsen, maar tot Goud, mag ik wel een harder leiden, dog op een heel goede Steen kan Goud en Zilver, beide wel geprobeert werden, men houd die voor heel goed, als men een Duikat, of rosenobel, daar wel vast, en gladt,

op kan aanstryken. En zo moeten die tot Goud gebruikt zullen werden ook noodzakelijk zyn, maar tot Zilver, kunnen wel goede zyn, of schoon die geen fyn Goudstreek willen aan neemen, beyde moeten zy de Toets-streeken, helder, gladt en glansig (een ieder na zyn aart) vertoonen, en 't minste verschil onderscheidelyk aanwysen, men vergenoegt zig, als een steen het verschil van Zilver dat maar omtrent $\frac{1}{2}$ stuiver perloot verscheelt wel klaar aan toont, En van Goud als sirka 1 stuiv. per. Engels scheelt, doch de gewoonte, van een steen, doet ook zeer veel tot het kourekt Toetsen. Eenige steenen willen heel droog gebruikt zyn, andere eerst met de tong vogt gemaakt, weer andere, distingeren best, als de opgedaane streeken, met de tong vogt gemaakt werden, welk onderscheidt het gebruik genoeg zal leeren, en een iegelyk toest op zyn manier, en gewoone Steen het best; daarom moet men eenmaal een goede Steen gekregen hebbende de zelve behouden en zig daar aan gewennen, dezelve in een leeren zackie bewaare voor schraffen, gemerkt de alderminste ruigheid, aan dezelve quaad doet.

De Steen doorstryken volgeworden zynde, word schoongemaakt, als men die met een griffel of Leisteen, en schoon water, of een (Churchyns) Oly-steen, en schoone Boom-Oly afflypt, en voor alle
Zandt

Zandt in 't sleipen wagt, (alzo dat schraffen maakt, de opmerkinge zal uw: Leeren, of de Steen liefst met waater, of Oly schoongemaakt wil zyn, daar zynder die 't beyde even lief is, maar ook veele, die daar zeer in verschillen, ja zo veel dat niet naar haar natuur schoongemaakt zynde, qualik een streek zullen aanneemen, dus met de een of ander steen, de Toets-streeken uitgesleepen zynde, zo moet de Toets-steen, met een sachte houdtskool (die aan 't vier geglommen, en in schoon water weer geleest is) werden na gesleepen doch; altoos met schoon water, dat neemt alle smeerigheid af, en doet dezelve zwarter toonen, voorts met een schoone doek afgedroogt, zo is die weer schoon, en zyn tot een oneindig gebruik. Remarcabel is 't; dat alle Toets-steenen, zo als die vers zyn schoon gemaakt, niet zeeker zyn, veele zullen als dan geen streek van Goud of Zilver, in 't geheel willen ontfangen, zo dat men gedwongen is dezelve $\frac{1}{2}$ of heelen dag te laaten leggen, voor dat men die gebruikt, het welk in 't generaal goed is, voor alle steenen, om deselve in alle verzekerdheid te gebruyken, dus is uw steen volkoomen geprepareerd.

Van Zilver Toets-Naalden.

Kennelyk zynde, dat aan goede Toets-Naalden, zeer veel geleegeen is, zo behoort